

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

XXV. évfolyam 5. szám - 2016. január 15.

Emlékeztető az Iskolatanács 2015. december 10-i üléséről

Jelen voltak:

Osztályok	Diákok	Szülők
ALBAtrOsz	Náray Bendegúz, Bimbó Csaba	Nárayné Őrszigethy Éva
RobInHood	–	–
Dimenzió	–	–
káró	–	Dósai Zoltán
MárkA	Bodor Adrienn	Ungvár Zsuzsa
Maszk	Tóth Marcell	–
MIQN?!	Potsubay Anna, Krauss Anna	–
Guru	–	–
MáGia	Rozs Barbara	–
Zserbó	Töpler Tamás	Töplerné Sz. Andrea
DolceVita	Königsberger Richárd	–
ZÓNA	Báthori Cserne	–
SZ-es	–	Wéber György
JOKER	Iványi Tamás	Baloghné Pék Anita
VaGabond	–	Miklódy Dóra
CarpediM	–	Csikós Dániel
L-ME	–	–
NOVA	–	–
Tanerők	Diósi Alojzia, Fancsaliné Nagy Marianna, Fehér Márta, Gáti Emese, Matejka István	
Vendégek	Szűcs Katalin, Kocsis Márta	

Levezető elnök: Hartmann Ibolya

Napirendi pontok:

1. Bullying – meghívott Szűcs Katalin
2. Beszámoló az osztályfőnöki interjúk tapasztalatairól és a tervezett munkálatokról – Fehér Márta
3. Tények és benyomások a diákok fizikai és egészségi állapotáról, étkezési szokásairól – Gáti Emese

1. Szűcs Katalin a KÉK-Vonal Gyermekkrízis Alapítvány munkatársától megtudtuk, hogy az alapítvány már több mint húsz éve foglalkozik gyermekekkel. Fő profiljuk a lelki segély, de több kortárssegítő programot is szerveznek.

A Politechnikum 2015 tavaszán csatlakozott az antibullying projekthez, ami hivatalosan 2016 decemberéig tart, de mindkét fél bízik a folytatásban, a hosszú távú megvalósításban. Cél a biztonságos iskolai légkör megteremtése, illetve jobbá tétele, az iskolai és az online zaklatás megelőzése. Szeretnénk egy erőteljesebb együttműködést kialakítani a fiatalok, pedagógusok és szülők között, illetve közösen kidolgozni egy saját iskolai protokollt, valamint az iskolai bántalmazás prevenciók modelljét.

A KÉK-Vonal facilitátori, módszertani és koordinátori szerepe mellett képzéseket, tréningeket biztosít a pedagógusoknak, diákoknak és szülőknek egyaránt. Az iskola részéről megfelelő motivációra van szükség és aktivitásra, amit a két mentortanárról (Kocsis Márta és Fancsaliné Nagy Marianna) segít irányítani, hasznosítani.

A projekt első lépéseként adatgyűjtés történt még 2015 tavaszán, aminek az eredményeire támaszkodva a 2015 novemberében megalakult akciócsoport el tud indulni. Ez egy nyitott csoport, ami azt jelenti, hogy menetközben is bármikor lehet csatlakozni. Az akciócsoport elsődleges feladata megfogalmazni közös célokat, fejlesztési terveket, létrehozni egy akciótervet, valamint folyamatos háttértevékenysége révén jön létre az iskolai protokoll. Emellett működik egy kortárs csoport is, akik a már meglévő iskolai programokba bekapcsolódva, vagy akár újakat létrehozva érik el a Politechnikum diákjait. A résztvevők tisztában vannak vele, hogy a kortársak közötti összetűzéseket, konfliktusokat és a piszkálódásokat végleg megszüntetni nem lehet, de szeretnék különböző intézkedésekkel, közösségformáló programokkal tenni a kialakulás ellen, illetve megalakítani egy olyan eszköz- és szabályrendszert, ami a segítségünkre lehet abban az esetben, ha a probléma már kialakult.

A következő akciócsoport megbeszélés január 21-én 15:30-tól lesz a Politechnikumban, várjuk szeretettel az érdeklődőket.

2. Fehér Márta elmondta, hogy az osztályfőnöki munkával már az elmúlt tanév végén elkezdtek foglalkozni, ami idén folytatódott az osztályfőnökök párók interjúival. Kocsis Mártival ketten megkérdeztek minden jelenlegi és lehetséges osztályfőnököt. Mindenkinnek ugyanazokat a kérdéseket tették fel, amelyekben kitértek az osztályközösségek építésétől kezdve az osztályfőnökök egymással való együttműködésén át a szülőikkel való kapcsolattartásig.

Megalakult egy ad hoc bizottság hét fővel, akik ezt a munkát tovább fogják végezni.

3. Egyebek:

- Hartmann Ibolya visszatért az előző alkalommal a diákok által bevállalt feladatokhoz, amelyek többnyire apróbb szerelések, javítások voltak. Ezek egy része megoldódott, más esetben az időjárás függvénye.

- A II. félévben lesz megtartva az a tájékoztatás a megváltozott érettségi vizsgával kapcsolatban, ami a JOKER és VaGabond osztályoknak volt a kérése.

- Az ebédidő hosszúságával kapcsolatban csak egy osztályban történt beszélgetés az

IT-képviselő és az osztálytársak között, így ezzel a feladattal újra meg lettek bízva az IT diákjai.

- A Soroló ügyében még nem történt előrelépés. Gáti Emese vállalta, hogy koordinálja a jelentkezőket, és februárig legalább egyszer leülnek ötletelni.
- Diákképviselő vetette fel javaslatként, hogy azoknak a tanulóknak nem tudna-e a Politechnikum parkolóhelyet biztosítani, akik saját autóval rendelkeznek. Diósi Alojzia elmondta, hogy csak akkor van erre lehetőség, ha objektív okból indokolt (Pl.: érettségi büfé, speciális élethelyzet, műtét stb.).
- A Tornaház előtti parkoló tavasszal megszűnik és a diákok számára lesz kialakítva padokkal, növényekkel egy élhető közösségi pihenőhely.
- A testkultúra munkacsoport már régebben felajánlotta a Tornaház előtti részen a „POLI-Terasz” kialakítását. Most az előző ponthoz kapcsolódva az IT-képviselők lettek felkérve, hogy ötleteljenek az osztályukkal, és a terveket, elképzeléseket hozzák vissza a következő IT-re.
- Diákok részéről érkezett kérés egy beltéri közösségi pihenő kialakítására. A lehetséges helyek felderítése folyamatban.

Következő alkalom február 9-én lesz, amit a diákkoldal fog levezetni.

2016. január 13.

Nagy Marianna, jegyző

Irodalmi vetélkedő középiskolásoknak A kutya különös esete az OIK-ban

- Játékos feladatok, kvíz, tudáspróba
- A 10-11. osztályosok köréből 2-4 fős csoportok jelentkezését várjuk.
- A vetélkedő időpontja: 2016. február 17., szerda 16:30
- Jelentkezési határidő: 2016. február 1.
Cím: zupan-veronika@oik.hu
- A verseny helyszíne: Országos Idegennyelvű Könyvtár
1056 Budapest, Molnár u. 11.
- Díjak: ajándéksomagok, színházjegyek a Centrál Színház A kutya különös esete az éjszakában című előadására
- További információ: www.oik.hu

Iskolabírósnági hírek

Késés, igazolatlan órák, magatartás

Időpont: 2015. 12. 08.

Bírók: Zagya Katalin szülő, Szabó Sípos Tamás diák, Sáfrán Katalin tanár

A panaszolt: egy tizenharmadikos diák

Résztevők: panaszolt, panaszolt gondviselője, osztályfőnökök, két diák

Előzmények: A panaszolt osztályfőnökei a bíróság segítségét kérték, mert eddigi erőfeszítéseik szinte semmi eredménnyel nem jártak, a tanuló sokat késik, olykor nem megy be órákra, az órai magatartása és munkája is hullámzó.

Tárgyalás: A tárgyalás alatt a panasz minden egyes pontját érintettük, ezeknek jogosságát a diák nem vitatta. Elmondása szerint is rendszertelenül vezette a füzetet, ami az osztályfőnökökkel való beszélgetések után közös megegyezéssel született. Elismerte, hogy sokszor késve érkezett, sőt, elment bizonyos órákról. Az akkor tett ígéretét, hogy többet nem fordul elő, nem tudta betartani. Ezek okaként a szeptemberi-októberi rossz állapotát és általános érdektelenségét nevezte meg. Maga is beismerte, hogy eléggé motiválatlan, nem szívesen jár be az iskolába, edzésre stb. Azt is belátta, hogy nemcsak számára, hanem környezetére is rossz hatással van olykor a viselkedése, és ezen mindenképpen változtat. A panasz óta eltelt időszak is ezt igazolta, csökkentek késései, nincsen rá panasz az órákon, és úgy tűnik, hogy a tanuló tényleg hajlandó változtatni.

Határozat: Az Iskolabíróság döntése szerint a tanuló a megrovás fegyelmi fokozatot kapja, melynek hatálya 2016. 06. 15. Mellékbüntetésként a következőket kell teljesítenie:

1. Feketelistát kell vezetnie a tanítási év

végéig, igazolva, hogy legkésőbb 8-ra beérkezik.

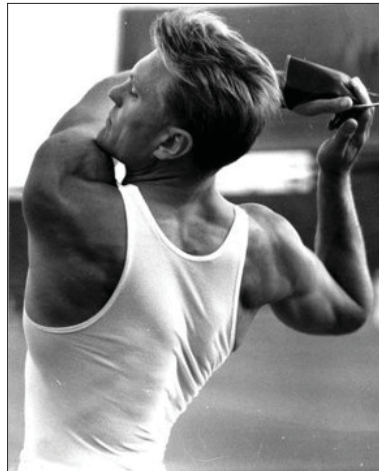
2. A füzetet továbbra is vezeti két témában, egyrészt hogy felkészülve érkezett az órára, másrészt beleírja a következő órára kapott feladatokat. Ezt minden óra végén láttamoztatja a tanárral és nap végén valamelyik osztályfőnökével.

3. Az osztályfőnökök ezután bármikor a bírósághoz fordulhatnak, ha úgy látják, a diák sorozatosan és megfelelő indok nélkül nem tartja be a fenti két pontot.

Indoklás: A bíróság úgy látta, hogy a panaszolt igyekszik betartani az alapvető iskolai szabályokat, ebben együttműködésre hajlandó osztályfőnökeivel. Ezzel együtt nehezményezte, hogy az eddig tett ígéreteit, vállalt kötelezettségeit az év első hónapjaiban nem vette komolyan, ezeket sokszor megszegte. Reméljük, hogy felmérte jelenlétének hatását az iskolába járó kiskorú diákok számára, figyelni fog, hogy ne mutasson rossz példát.

2015. december 11.

az Iskolabíróság nevében Sáfrán Katalin

Dohányzás

Időpont: 2015. 12. 08.

Bírók: Mogyorósi Dianna szülő, Surányi Anna tanár

A panaszolt: egy nyolcadikos tanuló

A panaszos: az egyik osztályfőnök, az adminisztratív koordinátor

Résztevők: panaszos, panaszolt, panaszolt szülei, tanúk, a pedagógiai koordinátor

Előzmények: November 17-én az informatikatanárok füstfelhőre lettek figyelmesek. Emiatt elkezdődött egy nyomozás, mely során a KB próbálta kideríteni, mi történt, ki dohányzott. Annyit biztosan sikerült megtudni, hogy a B-1 és a tárna közötti átjáróban volt dohányzás. A hosszas nyomozásból, a kamerafelvételekből és a panaszolt vallomásából az derült ki biztosan, hogy ő dohányzott a fent említett helyiségben.

A konkrét ügynek ugyan nem előzménye, de mégis fontos, hogy a tanulóknak már volt egy figyelmeztetése, mert összegyűlt neki annyi testkultúra felszerelési-ánya, ami után automatikus fokozatot kellett kapnia.

Tárgyalás: A diák a tárgyalás során végig nem árulta be „tettestársait”, annyit mondott, hogy két másik diák is vele volt a do-

hányzáskor – saját bűnösségét tehát továbbra is beismerte.

A tanuló dohányzási szokásairól is volt szó – kiderült, hogy ahhoz képest, hogy milyen fiatal, viszonylag sokat cigarettázik. Ennek kapcsán elindult némi ötletelés arról, hogy milyen egyéb tevékenységekkel lehetne eltölteni az iskolai szüneteket. A jelenlévő koordinátorok kérték, hogy a bíróság tekintse enyhítő körülménynak, hogy a panaszolt a nyomozás elejétől kezdve beismerte bűnét.

Határozat: Az Iskolabíróság döntése szerint a tanuló az intés fegyelmi fokozatot kapja, melynek hatálya 2016. június 15.

A fokozaton kívül a következő feladatot kell teljesítenie: Egy januári osztályidőre kell készítenie egy 5-10 perces prezentációt a dohányzás káros hatásairól, valamint arról, hogy miért kezdenek a fiatalok egyre korábban dohányozni. A bíróság azt kéri a panaszolttól, hogy kiselőadásához olvasson újságcikkeket (akár interneten), és az ott olvasottakkal színesítse prezentációját. Ezen az osztályidőn az iskolabíró is bent lesz. A pontos időpontról az osztályfőnökökkel egyeztessen a diák.

A bíróság kéri továbbá a koordinációs bizottságot, hogy derítse ki, kik dohányoztak ebben a bizonyos átjáróban.

Indoklás: Az iskolai dohányzást a bíróság ugyan súlyos vétségnek tekinti, de mivel ennek a konkrét ügynek az egyéb körülményei továbbra sem tisztázottak, úgy döntött, hogy enyhítő körülményként értéke-
li azt, hogy a panaszolt beismerte, hogy dohányzott. Azt is enyhítő körülménynek tekinti, hogy a tanuló másokat sem árult be, és egyedül vitte el ezt a balhét.

2015. december 11.

az Iskolabíróság nevében Surányi Anna

Panasz az iskola rossz színben feltüntetése tárgyában

Időpont: 2015. 12.07.

Bírók: Molnár Gabriella szülő, Pinke Petra diák, Kis András tanár

Panaszolt: Egy nyolcadikos tanuló

Panaszos: egy koordinátor

Résztevők: panaszos, panaszolt, édesanya, édesapa, osztályfőnök, egy kolléga, három érdeklődő tanuló.

Előzmények: Panaszoltat egy koordinátor panaszolta be, miután óráról leküldték hozzá mint ügyeletes koordinátorhoz. A panasz szerint a panaszos kérdésére panaszolt azt válaszolta, hogy idén még csak egyszer küldték ki óráról. Nap közben panaszos megtudta egy kollégától, hogy ő is kiküldte aznap panaszoltat két percre óráról, ezért a hatodik óra előtt megkereste panaszoltat és számon kérte a délelőtti állítását.

Az eset azután került az Iskolabírószághoz, amikor egy – a szülőkkal, koordinátorokkal és osztályfőnökökkel más témában folytatott – beszélgetés során ismét felmerült a kiküldések eltérő értelmezése. Eközben derült ki, hogy panaszolt másképp értelmezi az óráról kiküldés fogalmát, mint panaszos.

Idézet a panaszból: „Panaszolt egy megbeszélésen, ahol tudtommal a szülei és több politechnikumi tanár is jelen volt, közvetve valótlanosság állításával vádolt meg engem.”

„Az adott helyzetben az a benyomás keletkezhetett, hogy itt egy tanár (például én) „utazik” panaszoltra, és ha ezt valaki szülőként továbbgondolja, lehet az a benyomása, hogy ez egy ilyen iskola, itt ilyesmi lehetséges. Számomra ettől súlyos panaszoltnak az az állítása, hogy én nem mondtam igazat. Az iskola értékeivel határozottan ellentétes minden ilyesféle tanári magatartás, és őszintén remélem, hogy nem is fordul elő.” Az első tárgyaláson panaszos nem volt je-

len, őt egy kollégája képviselte.

A tárgyaláson panaszolt együttműködő volt, elismerte az esetet, elmondta, hogy a november 6-i első kiküldés kétperces volt, ezért nem tekintette panaszos kérdésére válaszul „igazi” kiküldésnek. Kész bocsánatot kérni a koordinátortól, és már korábban eltökélte, hogy eltávolodik azoktól a gyerekektől, akik hozzájárulnak ahhoz, hogy meggondolatlanságai miatt bajba keveredjen. Ezt a döntést tavaly év végi bukása, pótvizsgálja és a magatartásával kapcsolatos problémák felszínre kerülése után hozta meg. Elmondta, hogy tanulmányi eredménye tavaly óta javult. Az iskolabíró kérdésére osztályfőnök elmondta, hogy panaszolt elhatározása úgy látszik, eredményes kezd lenni, tanulmányi eredményében és magatartásában enyhe javulás észlelhető.

A panasz konkrét elemzését folytatva panaszolt azzal védekezett, hogy a panaszban megfogalmazott második beszélgetésre vonatkozó állítást nem érti, az említett időben nem beszélhetett panaszossal az alkotás teremben, hiszen aznap nincs alkotás órája, ezért nem is lehetett ott.

A bíróság elnapolta a tárgyalást, mivel úgy gondoltuk, hogy a tárgyalás olyan stádiumba jutott, amikor a folytatáshoz panaszos jelenléte elengedhetetlen. Az új tárgyalás időpontja 2015. 12. 8. 17 óra.

Tárgyalás: Az iskolabíró először összefoglalta az első tárgyaláson elhangzottakat, majd megkérte a panaszoltat, ismétlje meg az előző tárgyaláson tett utolsó állítását, amit panaszolt meg is tett.

Panaszos elmondta, hogy mivel panaszoltat egyik osztálytársával együtt küldték le hozzá, ezért amikor megtudta, hogy aznap a gyerekek állításával szemben már másodszor lettek kiküldve, és megkereste

őket, akkor véletlenül nem panaszoznak, hanem az osztálytársnak mondta el ezt, rajta kérte számon az elhangzottakat, így panaszozott erről valóban nem tudott, csak utólag értesült róla.

A panasz azonban a koordinátorokkal később, más témában folytatott beszélgetésen a kiküldések említésekor válaszként elhangzottakra vonatkozott, melynek fentiek csak magyarázó előzményei, de hogy azon a beszélgetésen mi hangzott el pontosan, ez a jelenlevő osztályfőnök és szülők segítségével sem derült ki egyértelműen. Ezen a harmadik, panaszozott szüleivel, osztályfőnökeivel folytatott koordinátori beszélgetésen panaszos nem volt jelen, és egészen a második iskolabírószági tárgyalás elejéig nem derült ki a gyerekek felcserélése. Ezen a beszélgetésen hangzott el a gyakori kiküldések és a pénteki rajtakapás kérdése, amire panaszozott háritólag reagált, mivel a gyerekek előző felcserélése miatt nem volt részese a rajtakapásnak. Ennek a háritásnak értelmezése képezi a panasz alapját.

Határozat: Az Iskolabírószág döntése szerint panaszozott nem kap fegyelmi fokozatot. Panaszoznak az alábbi két feladatot kell teljesítenie:

- Nem ülhet semmilyen órán egy megnevezett osztálytársa mellett, köztük minimum három tanulónyi távolságot kell tartani.
- Készítenie kell egy egyoldalas tanulmányt az ókori görög és római hadviselésben a kard használatának jelentőségéről. A feladat határideje 2015.12.17. A tanulmányt az iskolabírónak kell leadnia.

Indoklás: A bíróság megállapította, hogy panaszozott kiküldéseinek oka egyik esetben a beszélgetés, másik esetben (történelemóra – az ókori görög (vagy római?) birodalom értő elemzése) osztálytársával ce-

ruzával folytatott kardvívás volt. Nem tudtuk megállapítani, hogy a panaszban említett beszélgetésen megvalósult-e a panasz alapját képező „közvetve valótlanság állítása”, az iskola rossz színben feltüntetése, ill. a szándékosság, mivel a panasz jelentésbeli nüanszokra épül, viszont a jelenlevők sem emlékeznek pontosan az ott elhangzottakra, a panaszos nem volt jelen az említett beszélgetésen, a megelőző beszélgetések esetében pedig a panaszban tárgyyszerű tévedés volt.

A panaszban megfogalmazott érzés, hogy a panaszos nem mond igazat, részben a kiküldés eltérő értelmezésére, részben a gyerekek felcserélésére vezethető vissza. A háritásban nem tudtuk egyértelműen megállapítani az erre vonatkozó szándékosságot. A tárgyalás folyamán az is kiderült, hogy panaszos állítása a kiküldésről teljes mértékben megfelelt a valóságnak, de a többszörös félreértések miatt a panaszozott nem gondolja, hogy panaszos valótlant állítana, kész bocsánatot kérni a panaszosától. Ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy az ilyen esetek okára, azaz az óráról kiküldés elkerülésére koncentráljunk. Iskolabíró nyomtatékosan felhívta panaszozott figyelmét arra, hogy magatartásán feltétlenül változtatnia kell.

2015. december 11.

az Iskolabírószág nevében. Kis András

Teremmustra

A szépművészeti bizottság tagjai – a tavalyi benyomások után némi szorongással – január 14-én kirándulást tettek az iskolaépületben, hogy szemügyre vegyék, milyen állapotok jellemzik az új esztendő küszöbén az egyes tantermeket.

A 2016-os első szemle derűlátásra ad okot. Az osztályok nagy részében tisztaság, rendezettség uralkodott, több helyen volt érzékelhető szándék valamilyen saját karakter kialakítására. Szimpatikus törekvés az is, hogy a tantárgyakhoz, tananyagokhoz kapcsolódó munkafolyamatok relikviái, tárgyi dokumentumai szervesen belesimulnak egyes tantermek arculatába, élénkítve azok hangulatát. Dicséretes változás sok osztályban, hogy külön konyhasarkot alakítottak ki egy diszkrét helyre összpontosítva a vízforralót, csészéket, mikrohullámú sütőt stb. Nem egy közösség tartotta indokoltnak a padok lesikálását. (Sajnos néhány teremben viszont igen lehangelő padfirkálások fogadtak.) Több tanteremben találkozhattunk gondozott élő növényekkel, ötletes dekorációval. Ugyanakkor nem egy helyiségben visszatérő jelenség a kitett képek, rajzok, feliratok elfáradó rögzítése, a leszakadozó függönyök szomorú látványa, a szekrénytetőkről kikandikáló papírszemét, koszos tányér, elenyátlanodott tornacucc.

A négytagú testület az alábbi átlagpontokat adta az osztályoknak. (E számok kerülnek be a Soroló osztályonkénti összesítésébe.)

osztály	terem	sorolópont
ALBAtrOsz	A15	8
CarpediM	A26	9
Dimenzió	A01	24
DolceVita	A17	13
Guru	A21	23
JOKER	B21	13
káró	A11	24
L-ME	B23	9
MáGia	A22	24
MárkA	A16	10
Maszk	A14	22
MIQN	B02	12
NOVA	A12	19
RobInHood	A19	23
SZ-es	A02	6
VaGabond	B03	4
ZÓNA	B22	4
Zserbó	B12	25

IRODALMI HÁZIVERSENY

A KARÁCSONYI FORDULÓ MEGFEJTÉSEI

Földrajzi nevekhez kapcsolódó érdekességek

1. Az utópia görög nyelven azt jelenti, hogy *sehol sem*.
2. El dorádo magyarul *aranyozottat* jelent.
3. Dél-Amerikában remélték meglelni Eldorádót.
4. Voltaire *Candide*-ja jutott el Eldorádóba.
5. H. G. Wells írt „csodálatos történetet” a vakok völgyéről.
6. Cortez fedezte fel Mexikót.
7. Atlantisz a monda szerint *az óceánba süllyedt*.
8. Karinthy Frigyes tenger alatti országát *Capillária, a nők birodalma* néven nevezik.
9. Fáremídóba, a zene országába vitte Karinthy Frigyes Gulliver doktort, amelynek neve eldúdolható és hangjegyekkel is leírható.
10. Szathmári Sándor utaztatta Swift hőjét Kazohiniába.
11. Az Arab-félsziget a világ legnagyobb félszigete.
12. Platon írta Az állam című államregényt.
13. Tomasso Campanella olasz szerzetes írt regényt a Napállamról.
14. Tarimenes utazása a címe Bessenyei György államregényének.
15. Petőfi Sándor a szerzője az Okatootáia nevű országot bemutató versnek.
16. Prága ad otthont a Szt. Vitus székesegyháznak.
17. Déry Tibor regényének címe: *G.A. úr X-ben*.
18. A mandarinok Kínában éltek.
19. Szaltikov-Scsedrin: Glupov nevű városának a nevét *Mafládnak* vagy *Ostobafalvának* nevezhetnék, a „glup” az orosz nyelvben ostobát, butát jelent.
20. A felsoroltak közül *San Marino* a legkisebb ország.
21. A Pitti palota *Firenzében* található.
22. Az Óperenciás-tenger neve az *Ober-Enns*ből, az osztrák Enns folyó felső szakaszának nevéből alakult ki.
23. A mai *Irak* területén van Babilon.
24. A *Hamlet* című darabban hallható, hogy valami büzlik Dániában.
25. Messze van, mint Makó Jeruzsálemtől magyarázata: Az anekdota szerint *egy Makó nevű keresztes vitéz* még csak Dalmáciáig jutott, amikor alaposan felöntött a garatra, s *részségében azt hitte, hogy már Jeruzsálemben van*. (Akad más magyarázat is.) Viszont az sántít, hogy a makóiak megtagadták volna a csatlakozást II. Endre kereszteseihez, merthogy túl messze van Makótól Jeruzsálem, ugyanis Makót az Árpád-korban még Felvelnöknek hívták.
26. Magyarországon alapították a pálos rendet.
27. *Marci* jól él Hevesen.
28. A Gül Baba név *Rózsák atyját* jelent.
29. Arra, *aki nagyon igyekszik, de végül nem jut sehova sem*, azt mondjuk, hogy ott van, ahol a mádi zsidó.

30. Arany László A délibábok hőse című munkájának főszereplője *Hübele Balázs*.
31. Az *öreg hölgynek* becézik a párizsiak az Eiffel-tornyot.
32. *Nóti Károly*: A *motor* című színpadi művéből ismert a Lepsénynél még megvolt mondás.
33. A *Vezúv* temette be Pompejít az i.sz. 79-ben.
34. Az *Antarktison* található a Terror nevű vulkán.
35. A Duna szó *iráni* eredetű, jelentése: víz.
36. A Tisza elnevezése már egy majdnem 2000 éves római feljegyzésben is szerepel.
37. Százhalombattán népvándorlás kori temető földből emelt *sírhantjai* sorakoztak.
38. *Komárom* megyénk szláv eredetű neve jelent „Szúnyogos”-t.
39. *Tokió* a legnagyobb főváros a lakosság száma szerint.
40. *Uruguay* zászlaján van Nap.

**Megfejtők: BODOR ADRIENN (MÁRKA), GÁL MACELL (VAGABOND),
 HARSÁNYI ANDRÁS (DIMENZIÓ), KORMOS BENEDEK (DIMENZIÓ),
 LIBNÁR TAMÁS (ROBINHOOD), MAGYARI SEBESTYÉN (KÁRÓ),
 SIPEKI DÁVID (DIMENZIÓ), SZAKÁL ANETT (MÁRKA).
 SZÉP MUNKA VOLT!**

JANUÁRI forduló

BEADÁSI HATÁRIDŐ:

2016. JANUÁR 25., HÉTFŐ

Negyven kérdés

1. Mi a gavotte? Ólomüveg régi francia tánc, spanyol hóhér fojtókötele, vízfesték?
2. Mi a bordúr? Bordal, nagyívó, pezsgő, szegély?
3. Mi a bordói lé? Bor, permetezőszer, pezsgő, ruhafesték?
4. Mi a reznek? Madár, mezőgazdasági eszköz, rezonanciamérő, rézpatina?
5. Mi a „pia frau”? Barátok itala, eskü, kegyes csalás, szent asszony?
6. Mi a limerick? Dicsóító kétsoros, ötsoros, csattanós versike, tercina (háromsoros vers), tizennégy soros költemény?
7. Mi a mandolin? Hangszer, narancsfajta, női hangnem, trópusi virág?

8. Mi a fandangó? Hangszer, madárfajta, mediterrán gyümölcs, spanyol nemzeti tánc?
9. Mi a gejzír? Ázsiai hulló, mitológiai alak, szökőkút módjára feltörő meleg forrás, vulkánkitörés?
10. Mi a hecsedli? Csipkebogyó, néptánc, szárítókötél, vajkrém?
11. Mi a ratifikáció? Alkudozás, nemzetközi szerződés törvénybe iktatása, politikai változások, törvények elvetése?
12. Mi az IMF? Integrated Monarchy of Feroer, International Magic Federation, International Monetary Federation, International Monetary Fund?
13. Mi a sörbet? Belga sör, gyümölcsital, söröshordó dugója, tojásrántotta spanyolul?
14. Mi a rondella? Bástyá, csúnya nőszemély, körtánc, romkert?
15. Mi a ludvérc? Kísértet, libavágás, pajzs, szárnyasbetegség?
16. Egy magát görögnek hazudó fiatalember megöli a hiszékeny lányt. Mi a mű címe? A görög, A halál és a lányka, Hazudós, Jó estét nyár, jó estét szerelem?
17. Melyik egy sütemény neve? Maszlag, nőszírom, női szeszély, pletyka?
18. Melyik író több kalandregénye játszódik a Szaharában? Aszlányi Károly, Darvas Szilárd, Rejtő Jenő, Szilvási Lajos?
19. Melyik szín jelzőjeként használják a Tizian nevet? Kék, lila, szürke, vörös?
20. Melyik vallásban megengedett a poligámia? Hindu, iszlám, keresztény, zsidó?
21. Melyik musical alaptörténete a Rómeó és Júlia? Grease, Kabaré, Macskák, West Side Story?
22. Melyik országban él a legtöbb lapp? Finnország, Norvégia, Oroszország, Svédország?
23. Melyik két színésznő született és halt meg ugyanabban az évben?
Bajor Gizi, Déryné vagy Blaha Lujza, Déryné vagy Blaha Lujza, Jászai Mari vagy Jászai Mari, Laborfalvi Róza?
24. Mire érez kényszert a kleptomániás? Alvás, evés, játék, lopás?
25. Mire magyarították a nyelvújítók a szinusz szót? Horpasz, kebel, könyök, vádli?
26. Mit jelent az amfíbia? Amerika-őrület, idegbaj, kétéltűség, kétkezesség?
27. Mit jelent az „in situ” kifejezés? Délben, egyszerűen, helyben, szorongás?
28. Mit jelent a „bona fide” kifejezés? Egyszerűen, háborítatlanul, jóhiszeműen, röviden?
29. Mit jelent a matúra? Érettségi vizsga, orvosi eljárás, természetjárás, textília?
30. Milyen növény a cirbolya? Borbolya, fenyőféle, moha, páfrány?
31. Hány púpja van az afrikai tevének (Camelus dromedarius)? Egy, kettő, nincs, öt?
32. Hány liter egy barrel olaj? 111,3, 128,7, 158,8, 214,9?
33. Európában hol nincs sebességkorlátozás az autópályákon? Franciaországban, Lengyelországban, Németországban, Olaszországban?
34. Mikor volt az első olimpia? I.e. 776, 776, 1796, 1912?
35. Hogy hívták Salvador Dalí szerelmét és műsáját? Gala, Gina, Léda, Saskia?
36. Ki volt Alvar Aalto? Építész, felfedező, író, zenész?
37. Miből készül a rum? Burgonya, cukornád, gabona, szőlő?
38. Ki volt Thomas Chippendale? Balett-táncos, bútortervező, író, kőfaragó?
39. Mit tartalmaz Pandora szelencéje? A Bibliát, a világ összes baját és szerencsétlenségét, kulcsot a hatalomhoz, kincset?
40. Mit jelent az autokrata görög szó? Önálló, társas gépkocsi, tulajdonos, zsarnok?

Nemzetközi haiku verseny (angol nyelven)

A haiku (俳句) a japán költészet egyik jellegzetes versformája. Háromsoros, 5-7-5 szótagszámú sorokkal.

Altató

minden veszteség
 fájdalombacsomagolt
 megkönnyebbülés

(Fodor Ákos)

A versenyen svéd, szlovén, finn és magyar diákok versenyeznek legalább egy, angol nyelvű haiku beküldésével. A hatodik nemzetközi HAIKU versenyt az idén a Politechnikum szervezi.

Az egyéniségről

föl sem ismernék
 a rólad készült képek,
 ha látnák egymást

(Fodor Ákos)

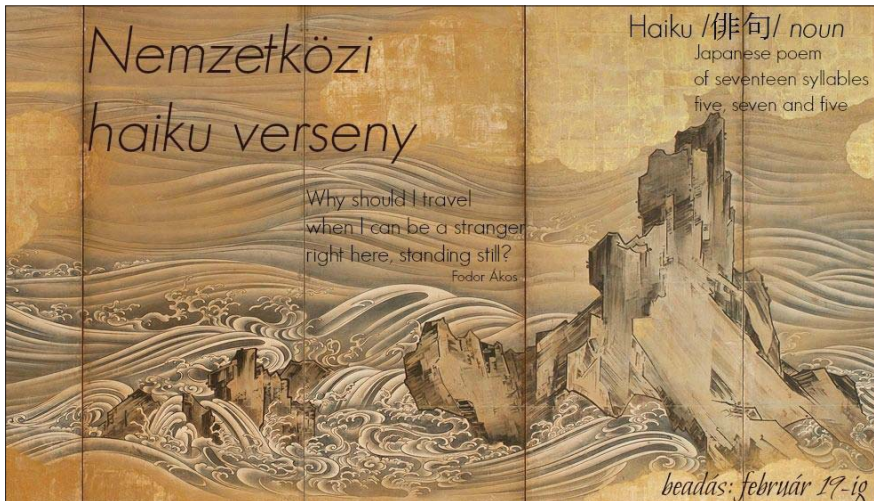
A résztvevő iskolák:

- Åva Gymnasium, Svédország
- Järvenpää Gymnasium, Finnország
- Gimnazija Vič, Szlovénia
- Közgazdasági Politechnikum, Magyarország

Beadási határidő: 2016. február 19., péntek

A haikukat a következő címek valamelyikére küldjétek: e32@poli.hu; rkata@poli.hu

Eredményhirdetés és díjátadás: 2016. április 1., péntek

MNAESZ, ami megváltoztatta négy ember életét

Beavatás

Szereplők:

Ákos

Főnök1

Főnök2

Gergő

Ő

Seba

Főnök1: Mi ez? Ezt hogy gondoltad? Most komolyan kivágtad a milliókat érő rózsámat?

Gergő: Remegett a kezem.

Főnök1: Neked folyton remeg a kezed.

Na, most eredj innen. Ki vagy rúgva!

(Gergő beesik a színpadra és előveszi a telefonját.)

Gergő: Hello, Ő? – hát ki más lehetne!

Képzeld el, most rúgtak ki. Nincs kedved eljönni velem az uszodába? *(Ő rázza a fejét).* Akkor jó. Ott találkozzunk.

Az uszodában

Gergő: Szia, Ő. *(Ő int.)*

Főnök2: Mi ez már megint? Tiszta kosz a medence! Ezt hogy képzeled, egész nap lazásálsz!

Ákos: De hát tudja, hogy nem mehetek be a vízbe! Allergiás vagyok rá.

Főnök2: Az ajánló leveledben az volt, hogy tökéletesen alkalmas vagy a munkára.

Ákos: Hát igen, de...

Főnök2: Elég ebből. Ki vagy rúgva. Szedd össze a mankódat és menj innen! *(Kimegy.)*

Gergő: Helló! Véletlenül hallottam mi történt. Nem is tudod elképzelni, mi mennyire hasonlítunk.

Ákos: Miért, mennyire?

Gergő: Én egy remegő kezű kertész va-

gyok, Te egy vízallergiás medence-tisztító, Ő egy néma szinkronszínész. Jaj, bocs, titeket még be se mutattalak egymásnak. Ő – Ő, Bocs, hogy is hívnak?

Ákos: Ákos. És Ő ki?

Gergő: Ő Ő. Akkor találkoztam vele, amikor már néma volt, ezért én csak Őnek szólítom.

Ákos: Aha. Ha már így találkoztunk, alkothoznánk valami csapatot.

Gergő: Szövetséget!

Ákos: Esküdjünk meg!

Gergő: Mindannyian szerencsétlenek vagyunk, elég, ha Ő után mondjuk az eskü szövegét! *(Mindenkinek a szívére teszi a kezét és Ő tátozni kezd.)*

Ákos: Most, hogy megalkottuk a szövetséget, el kéne mennünk dolgozni.

Gergő: Na, de ahhoz kéne valami ötlet. *(Ő rámutat Sebára.)*

Ákos: Hé, ez nem az a volt politikus, akit kirúgtak, mert csak igazat tudott mondani?

Gergő: De, szinte mindenki utálta a kormányban. Minden titkot kifecsegett és elvesztette az összes pénzt.

Ákos: Szerintem ő is a mi fajtánk, Szólítsuk meg! ...Elnézést! Jó napot!

Seba: Igen?

Gergő: Most alkottuk meg az MNAESZ-t.

Seba: Mi van?

Gergő: Munkájukra nem alkalmas emberek szövetségét. Nem szeretne belépni?

Seba: Én, miért is? Miért ne!

Ákos: Jó, tegye a szívére a kezét és ismételje meg, amit Ő mond!

Ő: *(tátog)*

Seba: *(tátog)*

Gergő: Ennyi elég.

Ákos: Tehát, Seba, nem tudnál egy olyan helyet, ahová mind elmehetnénk dolgozni?

Seba: Tulajdonképpen Ti kik vagytok, és mi a bajotok?

Gergő: Én egy remegő kezű kertész vagyok, Ákos egy vízállergiás medence-takarító, Ő pedig egy néma szinkron-színész.

Ákos: Tulajdonképpen jó fejek vagyunk, csak talán rossz szakmát választottunk. Mindannyiunkat kirúgtak.

Gergő: Van ötleted?

Seba: Mondanám, hogy nincs, de akkor hazudnék és én olyat nem tudok.

Ákos: Vagyis?

Seba: Cseréljük fel a munkáinkat! Ákos, te legyél a szinkronszínész, egész nap csak ülsz, beszélsz és víznek a közelébe se kell menned. Gergő, a remegő

kezed még előny is lesz a medenceta-
 karitásnál. Ő (rámutat), lesz a korszak
 legjobb politikusa, mert csak bólogat
 és nem szól semmit, és én... (ábrán-
 dos tekintettel néz) végre a hobbi-
 mal foglalkozhatok. Én leszek a ker-
 tész!

Gergő: Mekkora ötlet! Új életet kezdhe-
 tünk!

Ákos: Részemről oké.

Ő: *(politikusan bólogat)*

Seba: Megegyeztünk?

Gergő: Igen.

Mindenki lemegy a színpadról

Szerzők:

Madarász Gergely (káró),

Magyari Sebestyén (káró),

Solymosi Máté (káró),

Winkler Ákos (káró)

Visegrádi történet részletek

Magyarországon járunk 1470-ben a visegrádi várban, ahol a fenséges és igazságos Mátyás király uralkodik. Két nap múlva ünnepli születésének napját. Erre a rangos eseményre meghívták az ország főura- it és minden fontos embert, köztük az erdélyi vajdát is.

Aznap, amikor a vajda megérkezett Visegrádra, az idő napos és felhő nélküli volt; ideális idő a vásárra. Merthogy ezen a napon nemcsak a király születésnapja miatt volt felbolydulás a várban, hanem az azt megelőző lovagi torna és vásár miatt is. Az emberek csak úgy nyüzsögtek a piacon, minden árus el akarta adni a maga portékáját, és ezt a jól fizető külföldi vendégeknek kínálták előszeretettel. A frissen sült húsok és az édes sütemények illata lengte be az egész teret.

Hát még mekkora felfordulás támadt, amikor megérkezett az erdélyi vajda. Dél körül lépte át a főkaput díszes kíséretével együtt. A kíséret több mint száz lovasból állt, mind fekete vértben, karddal és lándzsával felszerelve. Ott lobogott a vajda családi címere: a keresztbe tett két kard, felette sisak díszelgett. A vajda egy mives gótikus páncélt viselt, hátán vörös köpeny, arca tekintélyt parancsoló, mégis barátságos volt, állát körszakáll fedte, oldalán kard díszelgett, olyan, amit a felvonulásokon visel, díszes és csillogó, nem olyan, amit az ember a harcba visz. Miért is vinne harci fegyvert magával, amikor a király elé járul? (...)

Lassan leszállt az est és eljött a vacsora ideje. Gyula vajda a szobájában készülődött az estebédhez. A király mellérendelt néhány öltöztetőt, hogy hamar elkészüljön...

Az étkezés előtt betoppant a terembe a testőrkapitány. Díszes ruhában jelent meg, de még ekkor sem feledte el tisztét, így utasításokkal látta el a testőrséget. Gyula vajdának ismerős volt a szőke hajú, sima arcú férfi, aki váratlanul megszólította:

– Hát már nem is köszönsz régi barátodnak, akkora úr lettél, te vén csirkefogó?

Olyan hangosan szólt, hogy az egész teremben hallani lehetett. A sürgés-forgás megállt és mindenki a két férfira emelte tekintetét. Gyula vajda emberei a kardjukért nyúltak, hogy ha az uruk jelt ad, azonnal közbelépjenek. Köztük volt Pörölykező Lajos, egy roppant termetes férfi arasznyi vállakkal és óriási kezekkel. Duzadó izomzata a ruháján keresztül is tisztán látszott. Erejéhez sok ész nem társult, de feltétlen hűséget és szeretetet érzett a vajda iránt, akit apjának tekintett. Nem nézte jó szemmel, ha valaki fenyegette urát, vagy tiszteletlen volt vele. A testőrkapitány embereinek elszállt a bátorsága Lajos láttán, aki mind a harminccukkal könnyedén elbánt volna.

Gyula vajda a hangjáról felismerte a kapitányt és rájött, hogy régi jó barátja, Marcell az, akivel együtt gyerekeskedtek még régen Erdélyben.

– Hogyan ismernélek meg, hiszen olyan csúf lettél a legutóbbi találkozásunk óta? – szólt vissza a vajda.

– Akkor rólad ne is beszéljünk!

Mindketten hatalmasat nevettek, majd megölelték egymást, mint ahogy az régi jó barátokhoz illik. Mindenki megnyugodott és folytatódhatott az esti ünnepség. Kis idő múltán Marcell kapitány félrevonta a barátját, hogy négy szemközt tudjanak beszélni:

– Úgy örülök neked, barátom, de annak még jobban, hogy ilyen hamar itt vagy – kezdte Marcell kapitány

– Én is örülök neked, barátom, olyan régen láttalak, legutóbb akkor, amikor elhagytad Erdélyt, hogy Visegrádra költözzetek.

– Megkaptad a leveleimet?

– Hogyne, de a legutóbbi leveled eléggé zavaros volt, valami összeesküvésről hadováltál.

– Mivel én lettem a testőrkapitány, szemmel kell tartanom a gyanús alakokat. Nem olyan régen hírt kaptam egy új bűnöző csoportról, akik az egykori Cillei Ulrik emberi voltak, és megrögzött céljuk, hogy bosszút állnak a Hunyadiakon.

– És gondolom, Mátyás király a nyilvánvaló célpont.

– Igen, később beavatlak a részletekbe, de most mennem kell. A vacsora után gyere a házamhoz és mindent elmesélek.

– Rendben, barátom.

Hirtelen harsonaszó hangzott fel, és egy szolga lépett a terembe.

– Bejelentem urunkat, Mátyás királyt.

Amint a király bevonult a terembe, mindenki meghajolt és üdvözölte. Gyula vajda a király jobb oldalán ült, Marcell kapitány a balján foglalt helyet. Az este vigadozással telt, csak Marcell maradt komoly, mivel nem tudta kiverni a fejéből a merénylőket.

Miután véget ért a vacsora, mindenki nyugovóra tért, kivéve a vajdát, aki kíséretével együtt a kapitány házához sietett... A korom sötétben csak a házak és a vitézek lámpásának fénye derengett. Amint a házhoz értek, örök álltak útjukat az ajtó előtt.

– Kik maguk és mit akarnak? – szólta oda az egyik őr.

– Hát nem ismered meg a tekintélyes vajdát, Erdély urát? – szólta dühösen Pörölykező Lajos.

– Köszönöm, Lajos, erre nincs szükség. Gyula vajda vagyok, és a kíséretem van körülöttem.

– Elnézést, de Marcell kapitány csak Gyula vajdával óhajt beszélni, az embereinek kint kell várniuk – az utolsó pár szót elég félve mondta, mivel rájött, hogy Lajosnak is kint kell maradnia velük.

– Én nem várok kint, mert ha valami baja lesz a vajdának, ki védi meg? – kérdezte dühösen Lajos.

– Semmi bajom nem lesz, ne aggódj, a kapitány régi barátom – nyugtatta a vajda Lajost, aztán bement a házba.

Bent minden kihaltnak tűnt, csak egy női szolga állt az ajtónál, hogy fogadja a vajdát...

– Erre tessék, tisztelt vajda – egy lépcsősor felé mutatott, ami az emeletre vezetett. A szolga elől ment, a vajda követte. Az emelet végében egy hatalmas ajtó nyílt, és csak úgy dőlt ki az ételek finom illata.

– Itt várjon, kérem – szólta a kísérő, majd bement az ajtón, hogy bejelentse a vajdát.

Mikor a vajda belépett, egy gyönyörű szoba tárult elé. A falakon tróféák díszeltek, a helyiség végében egy kandalló állt, előtte egy díszes tölgyfaasztalon sakk-tábla, az asztal körül hozzáillő székek. Ott ült a kandallónak háttal Marcell kapitány.

– Üdvözöllek szerény hajlékomban, barátom – szólta Marcell.

– Milyen szép házad van, sokkal szebb, mint a régi.

– Valóban, de kevésbé otthonos. A trófeákat még Erdélyből hoztam.

– Arra a trófeára emlékszem – bökött Gyula vajda egy vadkan fejre. – De sokat szenvedtünk a vén jószággal!

– Való igaz, jó móka volt. Kérlek, foglalj helyet.

Gyula vajda leült a kapitánnyal szembeni székre.

– Akartam kérdezni, miért kellene az örök. Tán nem bízol bennem? – kérdezte némi sértettséggel a vajda.

– Benned bízom, de az embereidben nem annyira. Ki tudja, hol vannak árulók? Az én őreim is kint várnak a tieddel együtt.

– Ha már az árulókat szóba hoztad, mik azok az információk, amiket el akartál mondani?

– A helyzet úgy áll, mint már említettem, hogy egy szervezet a király életére akar törni. Nincs nevük, de az embereim csak Cillei betyároknak becézik őket. Régóta gyűjtenek szövetségeket, főleg az udvar népéből csábítanak el embereket, így sikerült a kémeimnek beépülniük.

– Ez ugyancsak aggasztó, de hol jövök én a képbe? Ha tudnád, kik a merénylők, elkaphatod őket és vége az egésznek.

– Igaz, de ha meg is tudnám, kik az özszeesküvők, és el is fognám őket, a fő felbujtók elszöknének és újra próbálkoznának. Én őket akarom elkapni.

– És mi lenne az én szerepem ebben az egészben?

– A legfontosabb, hogy kézre kerítsük a merénylők vezetőit, és hogy a király biztonságban legyen. Ebben kéne segítened, mivel csak benned bízhatok. Holnap tervezik a merényletet a lovagi tornán.

– Örömmel segíték. Az embereim fe-

lét holnap elküldöm a király védelmére, a másik felére szükség lesz a lovagi tornán. Hogy tervezik a gyilkosságot?

– Mivel a király is részt vesz a lándzsatöresen, lefizették a lengyel lovast, hogy hadd cseréljék ki a torna lándzsáját egy halálos lándzsára, és amikor a versengő összecsap a királlyal, az leszúrja az uralkodót.

– Van egy ötletem, amivel nem leplezzük le magunkat, és még a merénylőket is elkaphatjuk.

– Hadd halljam!

– Az inasaim beosonnak a lengyel lovag sátrába és kicserélik a lándzsákat. Mi fent állunk az emelvényen és figyeljük, ki távozik előbb a viadalról, mint kéne. Követjük az illetőt, aki elvezet a főhadiszállásukra.

– Ez zseniális ötlet, holnap reggel találkozzunk a torna helyszínén! De most együnk egy kis desszertet – intett a kapitány és behoztak egy tál édes süteményt.

– Köszönöm, de inkább elvinnék egy marékka, ha nem baj – a vajda felállt és elvett három-négy süteményt.

– Jó volt újra látni, barátom és köszönöm a segítséget.

– Nincs mit.

Mindketten felálltak, kezet ráztak, megölelték egymást és a vajda elindult kifelé a házból. A bejárati ajtónál a kapitány őrei szinte reszkettek, mivel Lajos méregette és szűrös tekintetével illette őket, de minden düh elszállt belőle, amint meglátta a vajdát.

– Gyula vajda, jól van?

– Sértetlenül, és hoztam neked ajándékot, barátom – azzal elővette a süteményeket és Lajos kezébe tette. Habár Lajos egy óriás méreteivel rendelkezett, a lelke gyermeki volt, és ezt mindenki jól tudta, aki vele teljesített szolgálatot. Gyula vajda biccentett a fejével és embereivel visszaindult a palotába.

Másnap reggel a vajda kiosztotta minden emberének a feladatát. A kíséret fele csatlakozott a kapitány embereihez, akik a király biztonságára felügyeltek, a másik fele a nézőtérre helyezkedett el. Gyula vajda és Marcell kapitány az erdélyi lovag sátrában találkoztak, hogy lebonyolítsák a lándzsacsere előkészületeit.

- Mihály – szólt a vajda a lovaghoz.
- Igen, nagyuram?
- Add ide, kérlek, az egyik lándzsádat, amit nem fogsz használni!
- Itt van, uram. Szabad tudnom, mire kell önnek?
- Az legyen a mi dolgunk – válaszolt a kapitány.

Mihály átadta a fegyvert, fejet hajtott, majd elment. Gyula vajda intett az egyik apródnak és a kezébe adta a lándzsát.

- Jól figyelj, fiam, nagy feladatot bízok rád. Be kell osonnod a lengyel vitéz sátrába és ki kell cserélned a lándzsáját erre a fegyverre. De vigyázz, hogy el ne kapjanak, érted?

A fiú lelkesen bólintott és elindult a sátor felé.

- Miből gondolod, hogy sikerül neki? – kérdezte bizalmatlanul a kapitány.

– Élelmes gyerek, biztosan sikerül neki.

A vajda és a kapitány kimentek a sátorból és figyelték, ahogy a fiú eloson az emberek mellett és rohan vissza a halálos végű lándzsával. A vajda intett a katonái-

nak, hogy vegyék el a fiútól a nehéz fegyvert és tegyék el. Miután ezzel végeztek, elindultak az emelvény irányába, hogy onnan figyeljék a tornát és a nézőket.

A nap dél felé járt, így elkezdődött a lovagi torna. Sorra jöttek a jobbnál jobb vitézek minden országból, hogy összemérjék erejüket. Az ötödik viadal Mátyás király és a lengyel vitéz közt zajlott. Minden magyar élte szeretett királyát, a lengyelek meg az ő bajnokukat buzdították. Elkezdődött az összecsapás, a lovak dühösen rontottak egymás felé, lovasaik egymásnak szegezték lándzsáikat. Mikor egymáshoz értek, Mátyás király a lengyelt állcúcsra találta. De mielőtt az leesett volna a lóról, olyan erősen mellbe találta az uralkodót, hogy Mátyás kábultan fordult le a lováról. Az egész nézőtér felbolydult, azt hitték, királyuk meghalt. Két gyanús alak indult el a kijáratok felé. A vajda és a kapitány követték őket. Mivel mindenki a viadalokat nézte, kihalt volt minden utca. A két alak egy félreeső utcában találkozott.

- Te, sikerült a merénylet? – szólt az egyik.
- Persze, te ostoba, te is láttad, de mind egy is, este találkozunk a rejtekhelyen. Tudod a jelszót?

- Igen, vagyis nem, elfelejtettem, mi is volt?
- A jelszó az, hogy „*Géza herceg itt akarja eladni a csirkéit?*”

– Tényleg, köszönöm, na de most menjünk vissza az udvarba, mielőtt gyanút keltenénk.

Azzal szétváltak és eltűntek. A kapitány és a vajda mindent hallott, mivel elbújtak a hordók mögött.

- Tudod, kik ezek? – kérdezte a vajda.

– Igen, a konyháról két szolga. Este, amikor a találgára mennek, követjük őket – bólintottak és visszaindultak a lovagi torna helyszínére.

Amint visszaértek, rögtön a királyhoz rohantak, hogy megtudják, mi lett vele. Mint kiderült, csak elájult, nem volt súlyos az állapota. Az éj leszálta előtt a vajda és a kapitány összeült, hogy megbeszéljék a tervet. (...)

Másnap Marcell kapitány türelmetlenül várta, hogy megérkezzenek a vajdáék. A legjobb emberét, Zsoltot, a nemesek kardját hozta magával. A nevét azért kapta, mert ő volt a legjobb vívó Visegrádon a nemesek között.

A vajda is megérkezett a találkára. Ő Pörölykező Lajossal jött, merthogy ő volt a legjobb embere. (...)

– Te meg ki vagy? – kérdezte Zsolt és Lajosra bökött.

– Én Pörölykező Lajos vagyok, kis ember – ezt az apró szójátékot nem a magaságára értette, mivel Zsolt átlagos méretű ember volt, de Lajosnál mindenki egy fejjel kisebbnek bizonyult.

– Hallottam rólad – szólt Marcell –, az embereim mondták, hogy valami óriási bestia jött a vajdával tegnap este.

– Tényleg, én nem láttam seholt! – válaszolt komolyan Lajos.

Marcell félrevonta Gyulát és így szólt:

– Biztos jó ötlet őt is elhozni? Nem valami eszes, ahogy látom.

– Bízz bennem, jól jön még, hogy itt van!

Amint befejezte ezt a mondatot, látta a merénylőket elsietni. Egy hatalmas raktárig osontak, ahol egy erős ajtón bekopogtak, elmormolták a jelszót, majd bementek. A vajdáék vártak egypár percet, majd ők is a bejáratához surrantak és bekopogtak.

– Ki az és mit akar? – szólalt meg egy mély markáns hang az ajtó mögül.

– „Géza herceg itt akarja eladni a csirkéit?” – kérdezte magabiztosan Marcell.

Némi zaj után feltárult az ajtó. Mő-

götte egy nagydarab, sebhelyes arcú férfi állt, akin látszott, hogy sok csatát megélt. A kapitány tudta, hogy ketten a vajdával nem bírnának vele.

– Gyertek utánam, elvezetlek titeket a gyűlés helyére – szólt a sebhelyes.

Elindultak a raktár végébe, ami tele volt mindenféle étellel és itallal. Legtávolabb egy ajtó állt, amin keresztül a pincébe lehetett lejutni. A sebhelyes előreküldte az érkezőket, ő maga pedig lecövekelt, hogy őrt álljon.

– Figyeljetek – szólt Marcell –, ti ketten maradjatok fent és őrizzétek az ajtót, mi Gyulával lemegyünk és kihallgatjuk a lentlevőket.

Ahogy haladtak lefelé a lépcsőn, tűz fénye derengett fel, és emberek beszéde halatszott. Egészen lenn látták, ahogy egy teremben húsz-harminc férfi gyűlt egy máglya köré. Marcellék gyorsan elbújtak egy kiszögellés mögé, hogy észrevétlenek maradjanak.

– Mindenki itt van, kezdődhet a megbeszélés – szólalt meg a társaság vezetője. – Mint tudjátok, a mai merénylet sikertelen volt, ezért a második tervhez folyamodunk. Holnap, mikor a király születésének napját ünneplik, megmérgezzük az uralkodót...

Eközben fent a pince bejáratánál Lajos és Zsolt halkán beszélgettek.

– Ide figyelj, Lajos, mennyire vagy erős?

– Én vagyok a legerősebb Erdélyben és azon túl is.

– Akkor döntsük el, ki bír a másikkal. Rendezünk egy barátságos versenyt!

– Mi lenne a díj?

– Aki nyer, azé a másik feltétlen tisztelete.

– Ez így kevés, tisztelettel nem lakom jól. Legyen a király finom süteményéből négy tucat.

– Rendben, tehát tisztelet és négy tucat sütemény.

Kezet ráztak és elkezdték a versenyt, de fél szemükkel figyelték, hogy nem jön-e valaki. Elsőnek Zsolt egy lisztes zsákot emelt fel, Lajos pedig kettőt egyszerre. Ezzel sajnos felhívták magukra a sebhelyes figyelmét, aki odatrappolt hozzájuk.

– Ti meg mit csináltok idefent? Válaszolj, te nagydarab! – és Lajos felé bökött, aki hebegett-habogott, de nem jutott semmi az eszébe. Zavarában úgy állsúcson vágta a sebhelyest, hogy az a legközelebbi káposztahalomra esett, de olyan ívben, mintha csak egy követ dobtak volna el. Zsoltnak még a szava is elakadt a csodálkozástól.

– Na, barátom, úgy tűnik, te vagy a legerősebb.

Abban a pillanatban ért fel a kapitány és a vajda.

– Itt meg mi történt? – kérdezte Marcell, amint meglátta a valószínűleg ájult őrt.

Éppen elkezdtek magyarázkodni a kísérrők, amikor a vajda közbevágott:

– Nincs erre időnk, gyorsan menjünk innen, mielőtt lelepleződünk.

– Rendben, de előbb csórjunk el valamit, hogy úgy tűnjön, mintha lopni jöttünk volna, nem pedig azért, hogy őket kihallgassuk – mondta a kapitány.

– Jó, de mit vigyünk el? – kérdezte a vajda.

– Szalonnát és sonkát, az nagyon jól jönne – vágta rá lelkesen Lajos.

Mindenki mosolygott és felkaptak egy-egy sonkát, kivéve Lajost, aki hat méretes darabot talált és nem tudott választani.

Zsolt még mindig nem hitt Lajos erejében, ezért odaszólt neki:

– Te Lajos, ott az a hordó, hozd azt is, nehogy megszomjazzunk a hosszú úton!

A hordó egy ember súlyával vetekedett.

– Jó ötlet – szólt boldogan Lajos, majd az embersúlyú hordót úgy kapta fel és csapta a hóna alá, mintha üres lenne.

Gyorsan kiértek a raktárból és egyenest Marcell házába futottak, hogy átöltözzenek és hogy Lajos megkapja a fogadás győztesének járó jutalmat. Gyula vajda és Lajos ott éjszakázott, hogy meg tudják beszélni, mit tegyenek néhány óra múlva.

Másnap a kapitány és a vajda kora reggel elküldték embereiket a raktárhoz Lajos és Zsolt vezetésével, hogy kapják el a merénylet előtt a gyilkosokat. Lajos összefutott a sebhelyes arcúval, akinek a feje körbe volt tekerve, mivel kimozdult az állkapcsa.

– Veled meg mi történt? De egy nyápic vagy, alig ér hozzád az ember, máris ilyen súlyosan megsérülsz! – szólt kuncogva Lajos.

A sebhelyes igyekezett minél távolabb kerülni Lajostól, egyenest az őrség ölébe ugrott, hogy mentse meg. A többiek Zsolt irányításával miután mindenkit elkaptak, a várbörtönbe zárták. Így a király születésnapja nyugodtan telhetett. Mindenki ajándékokkal halmozta el a fenséges urat. Gyula vajda egy pompás faliszőnyeget és egy szép étkészletet adott ajándékba (nem mintha a királynak nem lett volna elég). Az ünnepség után az erdélyi nemesúr összeszedte az embereit, elbúcsúzott a királytól és elindult a főkapu felé, ahol barátja várta, hogy elbúcsúzzanak egymástól.

– Na, te vén csirkefogó, visszamész Erdélybe, akkor megint nem látlak három évig?

– Sajnos az meglehet, de legközelebb

gyere el te hozzánk, és akkor többet tudunk beszélgetni.

– Úgy legyen, barátom.

Eközben Lajos Zsolttól búcsúzkodott:

– Na, barátom, úgy tűnik, te vagy a leg-erősebb.

– Ne csüggedj, Zsolt, ha sok húst eszel, egy nap olyan leszel, mint én.

– Reméljük nem pont olyan, mint te – azzal kezét ráztak...

Ez egy olyan történet, ami sosem jutott a király vagy a krónikások fülébe, ezért nincs sehol leírva. Csak a vajda vetette papírra magának emlékül és a számos titkos erdélyi és visegrádi történet közé tette, amikről soha senki sem hallott mostanáig.

Bese Gyula (MáGia)

A Mária osztály a kora középkori Magyarország témakör lezárásaként történelem tantárgy keretében egy különleges feladatot kapott. A 13. század végére jellemző telepítésekről kellett fogalmazást, naplót írni mindenkinek úgy, mintha az adott korszakban soltész lenne. (A soltész a Felvidék ritkán lakott területeinek betelepítéséért felelős bíró, előljáró, korabeli „vállalkozó”).

Lednic (Lednica) város kiépítése

Azt a megbízást kaptam a földesuramtól, hogy egy új irtásfalut hozzunk létre a birtokán. Engem bízott meg az emberek toborzásával. Tudom, hogy ez egy nagyon nagy munka, és sokára hozza meg a hasznát, de megéri, mert legalább uram földjén nemcsak az erdő fog burjánzani, hanem idővel adófizetők művelik meg a földet. Az ő birtokai sajnos igen magas hegyek között fekszenek. Területe nem túl nagy, de kedvező, a föld megművelhető. Trencsén vármegyében található, a Vág folyó folyik erre. A megmunkált föld igen kevés, ahogy az ember és az adó is. Azért engem bízott meg uram, mert jól beszélek, és ugyan nem mondok hamisságokat, de nem is mondok el minden nehézséget, ami a betelepüléssel kapcsolatos, annak reményében, hogy így több ember szándékozik majd ideköltözni. Boldog reménységgel érkeznek meg a betelepülni vágyók, de hogyha tudnák, hogy mi vár rájuk, nem indulnának útnak. Ezért is szükséges, hogy az ünnepeket megtartsuk és az emberek kiváltságokban részesüljenek.

Ebben az iratban, feladatomat megkönnyítendő, összegezni fogom tevékenységeimet, a szükséges eszközöket és a becsült időt. A betelepítést a Lengyel Királyság és Szilézia hegyvidéki területéről szándékozem elkezdni. Szükség lesz marhákra és szekerekre, hogy az emberek betelepítését elkezdjük, mert sokszor a nincstelenség indulnak útnak.

Meggyőzésüket úgy tervezem, hogy amint megérkezem földjükre, saját nyelvükön szólva hozzájuk elmondom, milyen kedvező lehetőségek vannak Magyarországon északi területén. Fel szándékozik ajánlani, hogy amennyiben idejönnek, az erdőt kiirtják, az ott éléshez szükséges körülményeket megteremtik, akkor 10-15 évig adómentességben részesülnek, és az ellátásuk az elején biztosítva lesz. Elmondom majd, hogy télen ugyan nagyon hideg van, de a fából szénégető boksákat építhetnek, és a szenet jó pénzért eladhatják. Jó földek vannak, hogyha kiirtják az erdőt, tudnak marhákat, juhot, kecskét, lábas jószágokat tartani, jó legelőik lesznek az irtáson. Elég jó a föld ahhoz is, hogy megéljen az árpa és a zab. A földesúr támogatja, hogy sört főzzenek, hogyha megtermelik hozzá az alapanyagokat, de pár évig ezt biztosítani fogja. Az erdők tele vannak vaddal, szarvassal, vaddisznóval, a gyorsfolyású hegyi patakokban sok a hal, jogukat megadom szabad vadászatra és halászatra.

A tervezett létszám körülbelül 150-200 fő, főleg fiatal férfiak betelepítését tervezem. A férfiak segédkeznek egymásnak majd a házak, a falu megépítésében. Mikor ezzel elkészülnek, magukkal hozzák feleségüket, gyermekeiket is. A gyermekek vigyázni fognak a jószágra, az aszszonyok a birka gyapját megszövik és ruhát készítenek belőle, továbbá az erdőben gombát, szedret, áfonyát gyűjtögetnek. A

férfiak a fák vágásával, faszén égetésével is fognak foglalatzkodni.

A szükséges dolgokat is listába szedtem, amit magukkal kell hozniuk: két rend ruházat, illetve szekerek, szerszámok: balta, szekerce, fűrész, kapa, ásó, sarló. Továbbá vadászeszközök: íj, nyíl, kötél, csapda, illetve ha van nekik, juhok és marhák.

Koravasszal tervezem az indulást, hogy tavasszal elkezdve a munkát, télre biztosítva legyen a szállás, illetve elkezdhessek a termelést, mielőtt beáll a fagy, így tartalékokat is félretehessenek. Induljanak el hóolvadáskor, tavasszal elkezdhetik az irtást, és a nyár elég arra, hogy kalákában, egymásnak segítve fel tudjanak építeni házakat. És pár év múlva fel is szánthatják az első irtást. Ősszel elkezdve a szénégetést, télre lesz hol lakniuk, és a fűtőanyag is biztosítva lesz. Ha többen jönnek, nyáron fel tudják építeni a sörfőzdét, magam pedig megígérhetem, hogy gondoskodom az árpáról és a gabonáról a következő termésig, hogyha nem lesz elegendő.

A nap teljen úgy, hogy az állatokat etessék meg, vagy hajtsák ki a legelőre. Az asszony és a gyermekek feladata legyen ez, a férfiak pedig lassanak hozzá az erdő irtásához. A fát döntsék ki, gallyazzák le, építsenek belőle rakást, hagyják száradni. A nagyobb gerendákat szállítsák be a faluba, és kezdjék el a házak építését. Pihenni ebédidőkor lehet, mikor az asszony elviszi nekik az ételt. Napszálltáig dolgozzanak, akkor hazamenve nyugovóra térhetnek.

A falu felépítéséhez szükséges feladatokat alant összegzem.

Ahhoz, hogy kényelmes életet tudjanak kialakítani, 10-15 év kemény munkára van szükség. Ezért addig adómentesség jár a munkásoknak. Az első feladat, a falu helyének kiválasztása és azután irtás készí-

tése. Ennek feltételei a víz és hágó közelsége, lankás terület a legelőknél. Keleti vagy nyugati fekvésű domboldalt válasszanak, a völgyben kezdjék el a falu építését.

Következő lépés a házak megépítése. Templomot is húzzanak. Az erdőirtásból a gerendákat használják fel az épületek felhúzására, tetejük zsindelemből legyen. Építések istállókat meg sörfőzdét is.

Ezek után építsék meg a szénégető bokáikat. Erre az időszakra a földesúr magtárából lássa el őket, mindenki kapjon naponta legalább egyszer enni.

Kezdenek neki az irtáson a föld kiásásához. Ehhez egy-két-két esztendő várni kell, hogy ki tudják ásni a fák gyökerét. Ha ez már elvégezhető, ássák fel a földet. Árpát, rozst és zabot termeljenek. Addig az állatokat hajtsák ki, hogy leleljenek a hajtásokat, megelőzve az erdő visszanyerését. Vadhúsról maguknak kell gondoskodni, szabadon vadászhatnak, illetve halászhatnak a területen.

Terveim szerint egy területről szándékozom betelepíteni az embereket, hogy a nyelvi nehézségeket elkerüljem. Fel kell készülni a kimerítő munka miatt kifáradt emberek ingerlékenységére. A szentek tiszteletét, az ünnepek megtartását engedélyeznem kell, szabadnap is adassék meg nekik. Engedélyezem, hogy a környező faluba átmenjenek, az ottani emberekkel kapcsolatokat építsenek ki, illetve amíg a mi falunkban nincsen templom, az emberek átjárhassanak a szomszéd faluba misére, vagy egy pap járjon ki vasárnaponként misét tartani. Vegyenek részt a búcsúban, az egyedülálló férfiak ismerkedjenek meg az eladósorban lévő lányokkal, így is gyarapítva falunk létszámát.

Ha egy ember nem elég erős a folyamatos favágáshoz és építkezéshez, neki bizto-

sítanom szükséges olyan munkákat, melyeket el tud végezni; gyógyító, tanító vagy pásztor legyen. Az írástudó emberek vezessék a munkák leírását és a feladatok összefoglalását.

Ha nincs elég élelem, vagy a természeti körülmények miatt a munkát szüneteltetni kell, addig nekem kötelességem biztosítani az emberek ellátását.

További feladatok:

Legfőbb feladatunk a fával való kereskedelem. Ez történjen az alul írott módon:

A fát építőanyagként értékesítsék. Úsztassák le a folyón a farönköket, kísérjék végig az útját, majd a szomszédos városokban adják el. A tűzifát és szenet is értékesítsék, vagy cseréljék el a vásárokon.

Ha a szántót ki tudják már alakítani, az árpa, zab és rozs termesztése a legfontosabb. Ezekből később kenyeret tudnak sütni, sört tudnak főzni, illetve az állatok takarmányát is biztosítja. Az adójuk alapja is ez lesz, így fontos, hogy elegendő, sőt több is legyen, mint amennyit elfogyasztanak.

Az állatok közül tehervonásra erős testű lovat illetve szarvasmarhát tartanak. Kecskét és juhót is tartanak. Utóbbi gyapját nemezkészítésre használják fel. Takarót, ruhát készítsenek, és mindkét állat tejét használják fel sajt készítésére. A disznókat makkol-

tassák az erdőben, hizlalják fel, majd idejében vágják le, húsát tegyék el.

Ezen felül bármikor szabadon halásszanak, vadásszanak.

Gazdasági tevékenység még a sörfőzés. A sörfőzde építése után mindenkinek biztosítva legyen egy hordó sör. A felesleget lehetséges eladni is.

Ha ezekkel a munkákkal mind elkészültek, 15 esztendő is el fog telni, hogy minden nyugodt körülmények között menjen. Addig reméljük, Isten is megsegíti munkánkat, és minden a tervek szerint fog majd menni.

Adatok:

Név:Lednic (szlovákul: Lednica)

Terület: 22,65 km²

Tengerszint feletti magasság: 398 m

Vármegye: Trencsén

Környékbeli folyó: Vág

Évi csapadékmennyiség: 650 mm

Évi hőmérsékletingadozás: -3 °C és 20 °C

Károlyi Bori (MáGia)

A Szobák

Nem emlékszem, hogyan kerültem a Házba, sem arra, mit csináltam előtte. Létezésem a Fotelban ébredéssel kezdődött, ölemben a Ház Útmutatójával. Miután végigolvastam és értelmeztem a precíz leírást, a füzet eltűnt. A szavak viszont belémégtek.

A Házat sose láttam kívülről, de azt gyanítom, kereszt alakú lehet. Közepén a Fehér Szoba, benne semmi egyéb, mint a Fotel és négy Jelzőfény a falakon. Narancssárga, Zöld, Citromsárga és Kék. Mindegyikhez egy Szoba tartozik. A négy Szoba lehet a kereszt négy sarka. Szürke Folyosó köti össze őket.

A Fotelban kell ülnöm, amíg csak nem kezd villogni valamelyik Jelzőfény. Ülés közben képeket és szavakat látok a fehér falakon, amiket emésztgetek. Jelzés esetén az adott Szobába megyek. A Narancssárga Szobában eszem. A Zöldben tisztálkodom. A Citromsárgában szórakozom. A Kékben pihenek.

Elsőre mindegyik helyiség üres, de aztán itt is megjelennek a névvel ellátott képek. A különbség, hogy itt, ha megérintek egy képet, azt ki tudom húzni a szobába, így kézzelfoghatóvá válik. Minden nap csodás ételeket tudok enni szép környezetben. Néha magamnak szeretném megfőzni őket. A fürdés felfrissít, főleg, ha akár mindennap másképp végezhetem. A Zöld Szobában megváltoztathatom a hajamat és a ruhámat is. A Citromsárga Szobában sportolok, festek, olvasok, zenét hallgatok vagy tévézek. A könyvek és filmek mind a Házban töltött napjaimról szólnak, de ez roppant szórakoztató, hisz annyi mindent elfelejtettem már. Olykor választhatok magyarázó szótárt is, amiben különböző tárgyakat és tevékeny-

ségeket ismertetnek, vagy tankönyvet, amiben matematikáról, nyelvtanról, fizikáról és a testem biológiájáról tanulok. A Kék Szobában csak aludni szoktam. Amikor befejeztem a teendőim, a tárgyak eltűnnek. Visszamegyek a Fehér Szobába a Szürke Folyosón, amin nem tartózkodhatok fölöslegesen, csakis addig, amíg elértem az úti célom. Itt is jelennek meg képek, általában csak nyilak, amik segítenek közlekedni.

Épp most végeztem a Zöld Szobában. Hajam újonnan szőke és egészen rövid, ruhám egyszerű és kényelmes. A szemem kék, ezt eddig meg se figyeltem. Nem olyan kék, mint a Kék Szoba fala, hanem világosabb. Nem tudom mihez hasonlítani, talán a vízhez, de ezt sem érzem találónak. Leülök a Fotelba, és elhelyezkedem, amikor éktelen sípolás hallatszik. Ilyen hang társul a jelzésekhez, de ez hangosabb, és egyik fény sem világít. Végül megpillantom: a plafonra egy ötödik Jelzőfény került, egy Piros.

Elképzelésem sincs, mire figyelmeztet, de a falon megjelenik egy Piros Szoba képe. Felpattanok és kimegyek a Szürke Folyosóra, de ott nem fogadnak nyilak, így csak körbe-körbe bolyongok. Mivel nem találok Piros Szobát, leroskadok a földre, bár nem tartózkodhatnék a Folyosón, vissza kéne mennem a Fehér Szobába. A sípolás azonban kibírhatatlanra kezd válni, és tudom, nem térhetek addig a központba, amíg nem elégítettem ki a fény által jelzett szükségletet.

A Szürke Folyosó falán egyszer csak sosem látott képek és szavak jelennek meg. Férfi. Nő. Leszűröm, hogy én Nő vagyok. Kisbaba. Gyerek. Kamasz. Felnőtt. Idős. Én talán kamasz lehetek? Vagy felnőtt?

Leginkább kisbabának érzem magam, ahhoz kapcsolódik a falon a Tudatlanság kifejezés. Barátság. Szerelem. Család. Léteznek olyasmi, amihez több ember kell? Vannak valahol mások is? Nekik is van Házuk? Hirtelen belémhasít az érzés neve: Magány. Olyan gyönyörű, amit a falon látok! Megpróbálok kirángatni az egyes embereket, de nem sikerül, és rádöbbenek, hogy mindegyik én vagyok, a kisbaba, az idős, a férfi is. Nem bírom tovább.

Mikor már minden reményem szertefoszlani látszik, eszembe jut valami. A Házban töltött idő alatt először magam kérek valamit a falra, nem csak válogatok a felkínált lehetőségekből. Összpontosítok, és sikerrel járok – megjelenik egy Ajtó képe. Könnyedén megfogom, és a képből a falba illesztem, mert így akarom. Aztán kinyitom, és kilépek rajta.

Az ingerek megállás nélkül érnek, de már nem jelennek meg falakon. Magam előtt azonban látom őket, bár elérhetetlenek, nem tudom csak úgy megvalósítani őket. Az új elemekhez automatikusan nevet társítok. Levegő. Fű. Madáracsicsérgés. Ég. Ég! Azt hiszem, ehhez a furcsa, új felfedezéshez tudnám hasonlítani a szemem. A Ház nem kereszt alakú, hanem ötágú csillag. Az ötödik ágon van az ajtó. Félkörben ugyanolyan Házakat látok. Mindegyiknek van kijárata, és az ajtókon visszaszámláló pörög. Az enyém le van nullázódva.

Pontosan az én Házammal szemben, pár méterre egy kapu áll, nem tudom elolvasni, mi van ráírva. Két felnőtt ember lép be rajta, egy férfi és egy nő. Örömmel látom, hogy ők már nem én vagyok, legalábbis nem egészen. A férfi szöke, mint

én, zöld szemű és nagyon magas. A nőnél csak kicsit vagyok alacsonyabb, a haja barna, de a szeme pontosan olyan égkék, mint az enyém.

– Üdvözlünk – mondják kedvesen.

– Hol a Piros Szoba? – robban ki belőlem. Rádöbbenek, hogy először hallok a hangom, hisz sose volt alkalmam beszélni.

– Nincs. Vagyis hát... – kezdi a nő, és a vállamra teszi a kezét. – A Fehér Szoba itt van a fejedben. Odakint vár egy nagy Színes Szoba. Gyere velünk!

Elindulunk hárman a kapu felé. Folyamatosan jutnak eszembe darabok ahhoz, hogy összerakhassam a Világot. Azt, hogy mi történik most velem. Halál? Születés? A kapura az van írva: ÉLET.

Bodor Adrienn (Márka)

Star Wars-hét: Égbenjáró Lukács

Marton Ádám Márton alkotása, a *Csillagok háborúját* és a *Magyar népmeséket* zseniálisan kombináló illusztráció 2012 nyarán kezdett terjedni az interneten. Mi pedig a *Filmteker*csnél nem bírtuk megállni, hogy elkészítsük magát a mesét hozzá, ha már egyszer a sztori úgysis közzismerten archetipikus hőstörténet. Íme a *Csillagok háborúja* magyar népmeseként!

Főszereplők:

- Égbenjáró Lukács,
- Lilla hercegnő,
- Magányos János
- és hú társa, Csabika.

Réges-régen, egy messzi-messzi birodalomban volt egyszer egy árva parasztleány. Égbenjárónak hívták már az apját is, ő mégis a száraz földet túrta naphosszat és csak sóhajtozott keservében.

– Ne sóhajtozz – vigasztalta ángya és bácsikája –, egyszer elmehetsz majd apád nyomán, s bejárhatod a levegőeget.

Hanem a föld szegény volt, és Lukács – mert így hívták a legényt – el nem szabadulhatott, csak dolgozott nap nap után.

Lakott a közeli hegyekben egy vén bűbajos apó, olyan vénséges, hogy az orra a térdét verte. Történt egyszer, hogy izenetet kapott messzi földről, fekete országból: a Setét Nagyúr foglyul ejtette a világszép Lilla hercegnőt. Hogyan is szabadíthatnám ki, tanakodott magában: vén is vagyok, meg messze is vagyok, nem jutok oda egymagam.

De mit ád a szerencse: éppen arra vadászott Lukács, s meglátta a vén bűbajost. Köszönt is neki illendően:

– Adjon Isten jó estét, öregapám!

Fogadja a vénség:

– Szerencséd, hogy öregapádnak szólítottál, mondok ezért neked valamit. Halod-e, te legény, van-e kedved világot látni, messzi földre szállni, világszép királylányt magad megmenteni?

– Más se jár a fejemben, öregapám. De szegény a föld, nem hagyhatom ott.

– Arra gondod ne legyen – így a bűbajos. – Látod-e: míg te vadászni voltál, a házadat feldúlta a Setét Nagyúr serege, a családdoddal csúnyán bántak, vissza már nem térhetsz. De ha velem jössz, még megbánhatja a Nagyúr: mert éppen ő az, aki Lilla hercegnőt fogságban tartja.

Megmérgeződött Lukács erősen.

– Ne várjunk hát, öregapám, ha mesze is van a fekete ország, a világ végiről is megfordulok, csak oda elérjek.

– Nem addig a’ – így a bűbajos –, talán bizony a két kezeddal akarsz megverekedni a Nagyúrral? Ehol egy kard: lásd, fénylik, mint a csillag.

Így előkészülve nekiindultak a határnak. Élt a szomszéd városban egy híres betyár: Magányos Jánosnak hívták, és csakugyan nem volt a világon egyebe, mint egy Csabika nevű vukikutyája s egy ezeréves sólyma. De a kutya erős volt és hűséges, a sólyom gyorsabb, mint a szálló gondolat, a betyár pedig sosem talált még olyan ellenségre, hogy az elébb lőtt volna rája. Hozzá tért be a két vándor.

– Ide figyelj, te betyár – mondta neki az öreg. – Nekünk el kell jutnunk fekete országba, gyorsabban, mint a szálló gondolat: ha elviszel a sólymod hátán, meg is jutalmazunk, és jót is teszel vele.

– Elviszlek – felelte a betyár –, de nem a jóért: erősen kell az arany, de még erősebben kívánom a fekete seregek vesztét,

mert sehogy sem hagynak békét a szegény betyárnak.

Föl se szállhattak még a sólyom hátára, hát csakugyan nyomukban termett a fekete sereg. Egyet lőtt a betyár, s hárman dőltek el tőle; egyet ugrott a vukikutya, s heten dőltek el tőle. Felkaptak mind a sólyomra és szálltak fel a levegőégbé.

– No most, madaram, mint a szél vagy a gondolat, csak bennünk hiba ne essék – kiáltotta János betyár, s a sólyom hasítani kezdte az eget, hogy a csillagokat is csiknak látták. Nem is ért utánuk a sereg, pedig törte magát kegyetlenül.

Hét nap s hét éjjel meg sem állottak, Lukács, a vén bűbajos, János betyár, a vukikutya

meg a sebes sólyom. A hetedik éjszakán megláttak egy fekete követ az égben.

– A hold ez talán? – kérdezte Lukács –, elsötétült vajon ebben a fekete országban?

– Nem hold ez – így a bűbajos –, hanem a Nagyúr palotája.

Addig nézték-nézték a fekete palotát, míg az megbabonázta őket, s csak repültek be egyenest a széles kapuján. Alig hogy felocsúdhattak s elbújhattak, máris ellepte az udvart a palota őrsége.

– No, most mitévők legyünk? – tanakodtak magukban.

– Én megkeresem a hercegnőt, ha addig élek is! – mondta Lukács. – János betyár és a vukikutya pedig velem jönnek.

– Nono – felelte rá az öreg –, ha ti mentek, én meg próbát teszek a Nagyúrral. És mert talán nem is látjuk egymást többet ebben a világban: ihol egy hajszálam, ha valaha segítségedre lehetek, csak dörzsöld meg és ott termék.

Úgy is lett: elkaptak hamar két katonát, beöltöztek a gúnyjukba, aztán Lukács és János betyár nekieredtek a palota folyosóinak. A tömléc előtt az örök az útjukat állták.

– Mi járatban erre? – kérdezték, keresztbe téve alabárdjukat.

– Ezt a kutyát hoztuk, la! – mutatta János betyár.

Elámultak az örök, mert vukikutyát sose láttak még életükben. Megvakarták a fejüket, szétválasztották az alabárdokat, Lukács és János betyár pedig hamarost megtalálták a királylányt a legmélyebb cellában.

– Kedves szabadítóim, míg élek, ezt meghálálom – köszönte az nekik szépen. – Elviszlek titeket a királyságomba. De elébb ki kell osonnunk, hát kövessetek!

Kacsaringós folyosókon, rejtekutakon vezette őket a királylány, míg el nem értek a sólyommadárhoz: egymagában várta őket, mert a vénember nem bírt el a Nagyúrral. Felkaptak rá ismét, s repültek, sebesebben, mint a szálló gondolat, hogy csak bámulhatták őket a palota őrei. El is értek a királylány országába, az pedig ott-honába fogadta őket kegyes szóval:

– Látom, hogy Lukács vitéz legény, János pedig bátor betyár, hát itt lakhatok egész életetekben, békességben, boldogságban, csak egy kérésem teljesítsétek még: rontsátok le a fekete palotát, hogy a Nagyúr más országokat fel ne dülhasson. Mellétek adom az én katonáimat.

– De hogyan ronthatnánk le az erős falakat, hogyan győzhetnénk le a fekete se-

reget? – kérdezte Lukács.

– Egyet se féljetek. Nálam a palota rajza: s ehol egy hasadék, amit ha megtaláltok, összedől tőle a fal, por se marad utána.

– Én a szolgálatot elvégeztem, a jutalmat is megkaptam: menjen csatába, akinek hét anyja van – mondta Magányos János, és sólymostul-kutyástul faképnél hagyta őket. Égbenjáró Lukács pedig élére állt a seregnek és megindult a fekete palota felé.

Szörnyű nagy kedvvel várta őket a Setét Nagyúr és annak minden hada. Hiába viaskodtak egész nap, feljött már a vacsoracsillag is, egyik sem tudta legyőzni a másikat, sem a hasadékot meg nem bírták lenni. Akkor Lukácsnak eszébe jutott a mágus: megdörzsölte a hajszálát, s máris hallotta az öregember hangját! El is igazította az, csakhogy a hasadéknál útját állta, bizony, igazat mondok nektek: nem más, mint a Nagyúr.

Dörgött és villámlott a Setét Nagyúr, kergette Lukácsot erősen, ám csak megjelent fölötte a sólyom és rajta Magányos János (mert nem bírta elhagyni a világszép lányt mégsem): egyet lőtt csak a betyár, s a Nagyúr zuhant már a messzeségbe, színét se látták többet! Lukács pedig lerontotta a palota falát, majd a palotát magát: csakugyan por sem maradt utána.

Nagy ünneppel várta őket a királylány és egész országa. Volt dínomdánom, muzsikaszó, még Csabika is díszes gúnyában mulatott! A legények pedig boldogan éltek, míg meg nem haltak: végezetül az is kiderült, hogy Égbenjáró Lukács a királylány édes bátyja, aminek, ki is gondolhatta volna, Magányos János örvendett a legjobban.

Így volt, s jó volt: aki nem hiszi, a meszezi országban járjon csak utána.

Forrás: <http://www.filmtekerics.hu/raadas/egbenjaro-lukacs>

Hemző Károly kiállítása a Magyar Nemzeti Múzeumban

Hemző Károly (1928-2012) életművéről átfogó képet nyújtó, a közönség által korábban nem láthatott fotókat is felvonultató fénykéпкиállítás nyílt meg a Magyar Nemzeti Múzeumban.

Magyarország a fotóművészet terén nagyhatalomnak számít, és Hemző Károly pozitív életszemléletű sugárzó fényképeivel – hasonlóan André Kertészhez és Robert Capához – a legnagyobbak közé tartozik. Hemző Károly egyike a 20. század második felének kiemelkedő magyar fotográfusainak, életműve több mint 250 ezer fényképkockát foglal magába.

A március 15-ig látogatható, 700 négyzetméteren elterülő Szabad szemmel – *Fotó Hemző* című kiállítás részeként összesen több mint kétszáz, jelentős részben fekete-fehér felvétel – vintage kópia és az eredeti negatívról készült nagyítás – tekinthető meg, valamint további több száz képpel vetítések formájában ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

A kiállítás első része a sportfotós Hemző Károlyt idézi meg, aki istenadta tehetség volt, és aki a kor technikai követelményeinek megfelelően képes volt előre látni, mi fog történni a pályán. Az 1950-es években Hemző Károly pályakezdő fotósként az akkori magyar sport fellegvárában, a Honvéd Sportklubnál többek között az Aranycsapat tagjairól készíthetett bravúros felvételeket.

A kiállítás anyagának csaknem felét olyan elveszettnek gondolt fotók adják, amelyeket korábban sosem láthatott a közönség. A tárlat lehetőséget ad arra is, hogy új szempontok alapján vizsgálhassák az érdeklődők és a szakemberek Hemző Károly rendkívül színes életművét.

A kiállítás második részében a fényképész pályájának 1967-től kezdődő bő két évtizedes korszaka kerül terítékre, amikor a külföld számára megjelenő Magyar Szemle munkatársaként, képszerűstöként Hemző Károly a szakma aktív alakítójává vált.

Kedvenc témái közé tartozott ekkoriban a budapesti élet megörökítése, de számos képe született a Dunakanyarról, Szentendréről, a Balatonról, valamint az olyan „lovass” helyekről is, mint a Hortobágy, Bugac vagy Apajpuszta.

Az életmű kiemelkedő részének tekintett lovakról készített fényképekkel külön terem foglalkozik, emellett a tárlat kiemelt figyelmet szentel annak is, miként hatott Hemző Károly a fotósok újabb generációira. Utóbbi részben, ahol megtekinthetők Hemző Károly fotósfelszerelésének darabjai is, többek között olyan neves fotográfusok, mint Korniss Péter, Keleti Éva és Bánkúti András videofelvételeken vallanak a művésről.

A számos dokumentummal, interaktív vetítésekkel és a korszak megidézésében segítő installációkkal színesített kiállítás záró részében a gasztofotós Hemző Károly kerül középpontba. Olyan fotókat láthatnak a látogatók, amelyeket eredetileg Lajos Mari nemzedékek által használt szakácskönyveiben adtak közre.

A kiállítás megnyitásként Hemző Károly Puskás Ferencről készült fotója alatt kialakított vitrinbe helyezték a legendás futballista góllövő cipőjét.

Forrás: http://magyarhirlap.hu/cikk/41894/Hemzo_Karoly_fotokiallitas_a_Magyar_Nemzeti_Muzeumban

A POLIGRÁF-ILLUSZTRÁCIÓK EZÜTTAL TÖBBNYIRE HEMZŐ KÁROLY FOTÓI, AMELYEK MÁRCIUS KÖZEPÉIG LÁTHATÓK A NEMZETI MÚZEUMBAN.

Tartalom

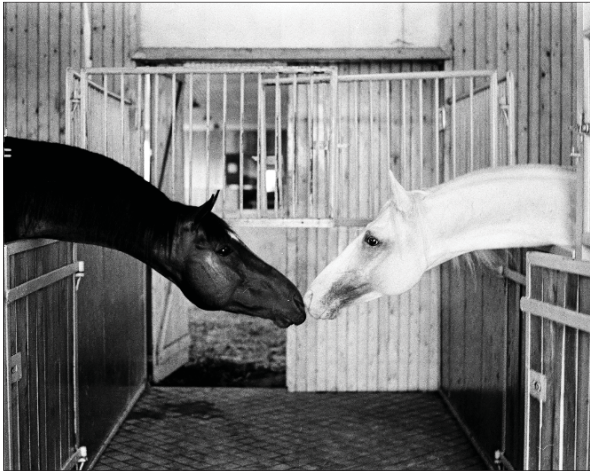
Emlékeztető az IT-ülésről	2
Verseny Haddon kutyájával	4
Iskolabíróági határozatok	5
Összesítés a teremszemlérlől	9
Irodalmi háziverseny	10
Nemzetközi haikverseny	13
A károsok beavatásjelenete	14
Bese Gyula Visegrádon	16
Károlyi Bori a felvidéki soltész	23
Bodor Adrienn szobái	26
A Csillagok háborúja mint magyar népmese	28
Hemző Károly fényképeiről	31

Farsang van

A farsangi időszak vízkeresztkor (január 6.) kezdődik, és idén február 9-én ér véget. hajdanán ez a párválasztás ideje volt. A falvakban a legények szervezték a bálakat. A lányok rokonaik közvetítésével bokkrétát adtak a kiszemelt legényeknek, akik a farsang végén nyilvános színvallásként a kalapjukra tűzték a bokkrétát. A báli szezon és táncmulatság lényege az eljegyzés volt.

A farsang csúcspontja a karnevál, hagyományos magyar nevén „a farsang farka”. Ez a farsangvasárnaptól húshagyó keddig tartó utolsó három nap nagy multságok közepeztette valójában télbúcsúztató is. Számos városban ekkor rendezik meg a híres karneválokat (riói karnevál, velencei karnevál), Magyarországon pedig a farsang legnevezetesebb eseményét, a mohácsi busójárást.

Húshagyó keddet követi hamvazószerda. Az ekkor kezdődő negyvennapos nagyböjt húsvét vasárnapjáig tart.

A Közgazdasági Politechnikum lapja
Poliográf

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Diósi Alojzia

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakob Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf

Készül az A-Z Buda CopyCAT Kft sokszorosító műhelyében